

Proeftuin onderbouw

Verrijksdocument voor docenten

Thema 4: Fijne klas

+ Themaweeek “Fijne klas”

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Ouderinformatie
 - 2.1 Ouderblad: “Wat is Proeftuin en wat is LOB?”
 - 2.2 Ouderblad: “Fijne klas”
3. Omgeving betrekken
 - 3.1 Nationale organisaties
 - 3.2 Hoe je de regio kunt betrekken
 - 3.3 Vakoverstijgende samenwerking
 - 3.4 Concrete activiteiten
4. Themaweeek “Fijne klas”

1. Inleiding

Thema 4:

Fijne klas

Themadoel:

Je kunt actief bijdragen aan een positieve sfeer in de groep.

Handig omdat:

Een positieve sfeer is fijn voor iedereen in de groep. Je voelt je beter, durft meer en leren gaat veel makkelijker!

Loopbaancompetenties bij dit thema

- Motievenreflectie
- Netwerken

21e-eeuwse vaardigheden bij dit thema

- Communiceren
- Samenwerken

Introductie

Een fijne klas is goed voor iedereen. Maar wat maakt een goede sfeer? En wat kun jij eraan doen om de sfeer nóg beter te maken? In dit thema leren leerlingen de sfeer in hun klas te beoordelen, respectvol met elkaar om te gaan en samen te werken aan een positieve klasomgeving.

In dit thema

- Hoe ervaren leerlingen de sfeer in de klas?
- Wat is respectvol gedrag en hoe pas je dit toe?
- Hoe toon je interesse in anderen en werk je samen?
- Hoe kun je actief bijdragen aan een positieve sfeer?

Werkwijze

Dit thema bestaat uit vier lessen die begeleid worden door interactieve opdrachten, reflectietools en groepsactiviteiten uit Proeftuin Mentorles & LOB. Leerlingen werken individueel, in kleine groepen en als klas aan een gezamenlijk doel: een fijne en veilige klasomgeving. Het thema sluit af met een creatieve eindopdracht.

Waarom is dit belangrijk?

Een positieve sfeer in de klas bevordert het welzijn, de motivatie en de leerprestaties van leerlingen. Het helpt hen om sociale vaardigheden te ontwikkelen en draagt bij aan een veilige schoolomgeving waarin iedereen zich gehoord en gezien voelt.

Waarom betrekken we de omgeving?

Door ouders en de regio te betrekken, leren leerlingen dat een goede sfeer niet alleen op school belangrijk is. Ouders kunnen thuis het gesprek aangaan over respect en samenwerking. Lokale organisaties bieden workshops en inspiratie. De leerling staat centraal, de omgeving kan ondersteunen.

2. Ouderinformatie

In te zetten in nieuwsbrief of als hand-out.

2.1 Ouderblad: “Wat is Proeftuin en wat is LOB?”

Proeftuin is een lesmethode die leerlingen helpt zichzelf beter te leren kennen, zowel op persoonlijk als professioneel vlak. Het combineert onderwerpen zoals zelfreflectie, burgerschap en loopbaanoriëntatie in één overzichtelijke methode. Door middel van interactieve lessen, opdrachten en reflectiemomenten ontdekken leerlingen wie ze zijn, wat hen motiveert en hoe ze kunnen samenwerken en communiceren. Proeftuin legt hiermee een basis voor persoonlijke groei en succes, zowel op school als in de toekomst.

LOB is een belangrijk onderdeel van Proeftuin en helpt leerlingen te ontdekken wat ze leuk vinden en waar ze goed in zijn. Het richt zich op het ontwikkelen van vaardigheden en inzichten die nodig zijn om slimme keuzes te maken voor hun toekomst.

Hoe werkt LOB?

In de lessen LOB leren leerlingen niet alleen over zichzelf, maar ook over de wereld van beroepen en opleidingen. Ze ontdekken hoe ze hun persoonlijke kwaliteiten en interesses kunnen koppelen aan toekomstmogelijkheden. Daarnaast ontwikkelen ze vaardigheden die hen helpen om deze doelen te bereiken.

Wat leert uw kind in Proeftuin Mentorles en LOB?

In Proeftuin en LOB worden vaardigheden en loopbaancompetenties behandeld die leerlingen helpen op school én in de toekomst.

Vaardigheden:

- **Plannen:** Leer hoe je slim je schoolwerk en vrije tijd kunt indelen.
- **Leren:** Ontdek effectieve manieren om te leren en jezelf te ontwikkelen.
- **Samenwerken:** Verbeter je communicatieve vaardigheden en leer van anderen.
- **Communiceren:** Deel je werk met zelfvertrouwen en overtuiging.
- **Digitale vaardigheden:** Ontwikkel een slimme en veilige omgang met digitale technologie.

Loopbaancompetenties:

- **Motievenreflectie:** Wat drijft jou? Ontdek wat jou motiveert en inspireert.
- **Kwaliteitenreflectie:** Ontdek waar je goed in bent en hoe je jouw talenten kunt inzetten.
- **Werkexploratie:** Verken welke vakken, studies en beroepen bij je passen.
- **Loopbaansturing:** Leer hoe je slimme keuzes maakt voor je studie en toekomst.
- **Netwerken:** Leer wie jou kan helpen om je doelen te bereiken en hoe je dit netwerk opbouwt.

Waarom is dit belangrijk?

Met Proeftuin Mentorles & LOB krijgen leerlingen de handvatten om hun talenten en interesses te ontdekken. Dit is niet alleen belangrijk voor het maken van keuzes, maar ook voor het ontwikkelen van zelfvertrouwen en het vergroten van hun toekomstperspectieven.

2.2 Ouderblad – Thema 4: “Fijne klas”

“Een fijne klas maakt het verschil!”

Beste ouder of verzorger,

In de komende weken werken de leerlingen aan het thema “Fijne klas”. Uw kind leert wat een positieve sfeer is, hoe het respectvol met anderen omgaat en hoe het samen kan zorgen voor een gezellige en veilige omgeving.

Onderwerpen die aan bod komen:

- Hoe beoordelen we de sfeer in de klas?
- Wat is respect en hoe toon je dat?
- Hoe kun je interesse tonen in anderen?
- Hoe draag je actief bij aan een fijne klas?

Waarom werken we hieraan?

Een fijne sfeer in de klas is belangrijk voor het welzijn en de ontwikkeling van leerlingen. Door samen te werken aan een positieve omgeving leren leerlingen respect, empathie en samenwerking.

Wat kunt u thuis doen?

- Vraag uw kind: “Hoe is de sfeer in jouw klas?”
- Bespreek samen: “Wat maakt een klas fijn of juist niet?”
- Vraag: “Hoe zou jij bijdragen aan een fijne sfeer?”

Activiteiten om samen te doen:

- Geef elkaar complimenten en bespreek waarom dat fijn voelt.
- Maak samen een lijstje van dingen die een fijne sfeer bevorderen.
- Bespreek een situatie waarin samenwerking belangrijk was en wat u daarvan geleerd hebt.

Meer weten?

Kijk op www.mijnproeftuin.nl voor meer informatie over het thema en de lesmethode.

3. Omgeving betrekken

3.1 Nationale organisaties

1. **Stichting School & Veiligheid** (www.schoolenveiligheid.nl)

Lesmaterialen en trainingen over een positief schoolklimaat. Nodig een gastspreker uit om te praten over sociale veiligheid.

2. **SIRE Campagnes** (www.sire.nl)

Inspirerende campagnes en tools over respect en samenwerking. Gebruik campagnefilmpjes als startpunt voor een klassikale discussie.

3. **Stichting Samen Tegen Pesten** (www.samentegenpesten.nl)

Advies en workshops over pesten en groepsdynamiek. Organiseer een workshop voor leerlingen en ouders.

3.2 Hoe je de regio kunt betrekken

- **Gastspreekers:** Vraag een oud-leerling of buurtbewoner om te vertellen hoe groepssfeer hun succes beïnvloedde.
- **Lokale partners:** Werk samen met de bibliotheek voor een boekensessie over groepsdynamiek en sociale vaardigheden.
- **Ouders en verzorgers:** Organiseer een ouderavond waarin ouders tips krijgen voor het bevorderen van een fijne sfeer thuis en op school.

3.3 Vakoverstijgende samenwerking

- **Nederlands:** Leerlingen schrijven een brief aan hun klasgenoten met complimenten en tips.
- **Drama:** Improviseer een scène waarin een conflict wordt opgelost met respectvolle communicatie.
- **Beeldende vorming:** Maak een poster over de perfecte klas.
- **LO:** Organiseer samenwerkingsspellen om vertrouwen te vergroten.

3.4 Concrete activiteiten

1. **Sfeermeter invullen:** Leerlingen beoordelen de sfeer in de klas en bespreken verbeterpunten.
2. **Complimentencirkel:** Geef elkaar complimenten in een kring om positieve interacties te stimuleren.
3. **Respect-workshop:** Leerlingen maken posters over respect en presenteren deze aan de klas.
4. **Samenwerkingsopdracht:** Leerlingen werken samen aan een klasproject en ervaren verantwoordelijkheid.

4. ThemawEEK “Fijne klas”

Tijdens deze themawEEK werken leerlingen intensief aan een fijne sfeer in de klas. Elke dag staat in het teken van reflecteren, samenwerken en het versterken van de groepsdynamiek. Aan het eind van de week presenteren leerlingen hun inzichten in een creatieve eindopdracht.

Dag 1: Sfeer in de klas

Les 1: Sfeer in de klas (Les 4.1)

Doel: Leerlingen beoordelen de sfeer in hun klas en bespreken verbeterpunten.

Activiteiten:

1. **Sfeermeter:** Gebruik de Proeftuin-presentatie om de sfeermeter te introduceren. Leerlingen vullen deze in en bespreken de uitkomsten.
2. **Groepsgesprek:** Bespreek klassikaal: wat gaat goed en wat kan beter? Maak afspraken voor de komende weken.

Creatieve uitbreiding: Laat leerlingen een samenwerkingsspel doen (LO) om de sfeer direct te ervaren.

Dag 2: Respect!

Les 2: Respect! (Les 4.2)

Doel: Leerlingen ontdekken wat respectvol gedrag is en hoe ze dit kunnen toepassen.

Activiteiten:

1. **Stellingen over respect:** Gebruik de Proeftuin-presentatie om stellingen te bespreken over respect in de klas.
2. **Respect-workshop:** Leerlingen maken posters over respect en presenteren deze. Gebruik beeldende vorming als vakoverstijgende koppeling.

Praktische tip: Laat leerlingen improvisatiescènes spelen (drama) waarin een conflict wordt opgelost met respectvolle communicatie.

Dag 3: Interesse tonen

Les 3: Interesse tonen (Les 4.3)

Doel: Leerlingen leren interesse te tonen in anderen en ontdekken wat hen verbindt.

Activiteiten:

1. **Interview een klasgenoot:** Leerlingen interviewen een klasgenoot die ze nog niet zo goed kennen. Gebruik de opdracht uit de Proeftuin-presentatie.
2. **Complimentencirkel:** Geef elkaar complimenten in een kring en bespreek waarom dat fijn voelt.

Uitbreiding: Koppel de interviews aan Nederlands: leerlingen schrijven een kort portret van hun klasgenoot.

Dag 4: Mijn klas is top!

Les 4: Mijn klas is top! (Les 4.4 – Eindopdracht)

Doel: Leerlingen laten zien wat zij belangrijk vinden voor een fijne klas en dragen bij aan een gezamenlijk klasproject.

Activiteiten:

1. **Groepsproject:** Leerlingen werken samen aan een creatief project (poster, kunstwerk, video) waarin ze laten zien wat een fijne klas voor hen betekent. Gebruik de opdracht en presentatie uit Proeftuin.
2. **Vorbereiden presentatie:** Groepen bereiden een korte presentatie voor over hun project.

Praktische tip: Zorg voor creatieve materialen en laat beeldende vorming aansluiten bij het groepsproject.

Dag 5: Feestelijke afsluiting

Doel: Leerlingen presenteren hun groepsproject en vieren wat ze samen hebben bereikt.

Activiteiten:

3. **Presentaties:** Elke groep presenteert het project aan de klas. Nodig eventueel ouders en andere docenten uit.
4. **Reflectieronde:** Laat leerlingen reflecteren: wat neem ik mee uit deze week? Wat ga ik anders doen?

Uitbreiding: Sluit af met een quiz of spel over de thema's van de week. Hang de groepsprojecten op in het lokaal als blijvende herinnering.